
..... [p1]

+

Eerw. heer ende meester,

Moezewulf is mondsgemeene o.a. te Houtkerke in fransch [*vlaamsch*], te Crombeke, te West-Vleteren en te Watou.¹

Ge zij' lik een moezewulf" beteekent ginder "ge zijt geheel en gansch beslijkt"

Dat zegt men van jongens en zwijns; en geen wonder, want zeggen de menschen al die kanten "Jongens en zwijns zijn ware kozijns; ze wroeten [*a*]ll[*e*] twee in de mooze" (of: moeze)

Te Houtkerke en te Watou hoort men algemeenlijk moeze, met den oe-klank, voor ons moze of mooze.

Elders, b.v. te Rousbrugge zegt men ook moezewulf alhoewel men daar mooze pleegt te zeggen, buiten dat [*woord*] moezewulf misschien en ware 't nogtans niet slecht nadere inlichtingen te vragen over die uitsprake van oe te Rousbrugge. alzoo zegt men daar in den zelfsten zin "Ge zij' lik een moozehond".

Zoo ook kan men te Poperinghe in die spreuke voorschreven, moezewulf zeggen met den

..... [p2]

klank oe, al is 't dat men te dier stede gemeenlijk "mooze" zegt

Het koortsepilleke² zal het kruis³ der akernote zijn. 'K en wete niet waar men dat woord bezigt maar een heer van mijne kennissen heeft van den Pastor van Bambeke in fransch [*vlaanderen*] den raad gekregen van het kruis der akernote op genever te steken om dat te gebruiken tegen de koortsen.

.....

1 Vraag gesteld in: Bijblad van Loquela: (Kerstmaand 1885): Wat heet men eigenlijk eenen moezenwulf, in de Poperingschse vergelijkinge "Je zij' lik emmoezewulf".

Antwoord gepubliceerd in: Loquela: (Oostermaand 1886) 12, p.90. Zowel "Moeze" als "Moezewulf" en "je zi lik em-moezewulf" worden toegelicht.

2 Bijblad van Loquela: (kerstmaand 1885): Waarom heet men de keeste of het keestje van eene akernote het koortsepilletje?

3 De doorstreping werd doorstreept

Die zelfste heer, die hier leeraar⁴ is in St Lodewijks, heeft schier geheel Roesbrugge [*afgeloop*]pen om te achterhalen wat "huksele puiste"⁵ bedieden mocht; maar geen levend herte die nog ooit die spreuke gehoord hadde, noch en konden ze bevroeden wat ze zeggen wilde.

Ik wete iemand die in verscheidene huizen van Poperinghe gevraagd en getaald heeft achter het [*woord*] "winkelbare" dat onlangstleden in Loquela⁶ stond. "Ge wilt zeker zeggen "winkelware["] zeiden de menschen maar winkelbare" en hadden zij nooit van

..... [p3].....

hun leven gehoord.

Dat en bewijst niets tegen die [*winkelware*]; maar toch, wie weet of zeggen er twee menschen te Poperinghe "winkelbare", of "huksele puiste" te Rousbrugge. 'T en is maar dat ik zeggen wille, dat de zandters moeten opletten of een woord dat zij nog nooit gehoord en hebben, dat nievers te boeke en staat en door zijn zelve om zeggens niet verstaan en wordt, somwijlen dusdanig niet gesproken en wordt bij misverstand of onveerdigheid [*in*] 't uitspreken van sommiger boekstaven

[...]

..... [p4].....

getal zanters van Loquela, van dat te helpen.

In Van Maerlant, Alexanders Geesten X boek V. 789⁷ staat er shootlaken voor "serviette"

En die liede plegen al

tetene sonder scoetlaken;

.....

4 Het is onzeker wie de leraar was. Mogelijk gaat het over Julius Leroy uit Haringe-Roesbrugge. Leroy was gepassioneerd met taal bezig.

5 Vraag in: Bijblad van Loquela: (Kerstmaand 1885): Naderen uitleg over den volgende ingezondene schrijvens of schrijvenissen: "Huksele puiste." Rousbrugge. (...)

6 Winkelbare zie: Loquela: (Wiedmaand 1885) 2, p.15

7 Pagina 373, vers 789. Hoogstwaarschijnlijk gaat het hier om de uitgave van Ferdinand Snellaert uit 1860-1861, bij Hayez, Brussel. Johannes Franck gaf dit boek van Van Maerlant opnieuw uit in 1882 bij Wolters.

dat schijnt mij veel beter als handdwale dat toch zoowel essuie-mains vertaalt.

Dat komt overeen gedeeltelijk met hetgene ik Ued. over tijd schreef, eer ik dat [woord] in Maerlant

[...] [xxx]ten schootdw[eil]

[...]

mijn name is Craeynest

[...] met oorlof!

Briefbeschrijving

Verzender	Craeynest, Jan
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	[xx/xx/1886]
Verzendingsplaats	Brugge (Brugge)
Annotatie	Datum gereconstrueerd op basis van de vraag gesteld in Loquela (kerstmaand 1885) (de publicatie: De briefwisseling tussen Guido Gezelle en enkele leden... dateert xx/07/1885); adressaat en plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Annotatie	Datum gereconstrueerd op basis van de vraag gesteld in Loquela (kerstmaand 1885) (de publicatie: De briefwisseling tussen Guido Gezelle en enkele leden... dateert xx/07/1885); adressaat en plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Gepubliceerd in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en enkele leden van de Dietsche Biehalle en Biekorf. Deel 2: Brieven / door P. Deboever. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1984-1985), p.205-206

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	3 enkele vellen, enkel vel 1: 104x133 ; enkel vel 2: 104x134 ; enkel vel 3: 103x132 wit papiersoort: 6 zijden beschreven, inkt
Staat	onvolledig: brief verknipt tot vier taalkundige fiches waarvan drie gereconstrueerd
Toevoegingen	op zijden 2 en 4 links in de zijrand: taalkundige notitie: koortsepilleke winkelbare (inkt, verticaal, beide hand G.G.); op zijde 5 links in de zijrand: taalkundige notities: vonder z. aarling Limburgsch (inkt en blauw potlood, verticaal, hand G.G.); op zijde 1 rechtsboven: 79 (potlood, verticaal)

Bewaargegevens

Land	België
------	--------

Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	3586, koortsepilleke + 3322, W fiche 101 + 3586, vonder
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle15621

Inhoud

Incipit	Moezewulf is monds-
Samenvatting	taalkunde: Jan Craeynest geeft antwoorden op vragen gesteld in Bijblad van Loquela kerstmaand 1885: 1) Wat heet men eigenlijk eenen moezenwulf, in de Poperingschse vergelijkinge "Je zij' lik emmoezewulff". Antwoord gepubliceerd (moezewulf): gepubliceerd in Loquela (Oostermaand 1886) nr. 12, p.90; 2) Naderen uitleg over den volgende ingezondene schrijvens of schrijvenissen: "Huксеle puiste." Rousbrugge; 3) Waarom heet men de keeste of het keestje van eene akkernote het koortsepilletje?; verwijzing naar vroegere woorden in Loquela: winkelbare Loquela (Wiedmaand 1885) nr. 2, p.15
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	[xx/xx/1886], [Brugge], Jan Craeynest aan [Guido Gezelle]
-------	---

Editeur	Karel Platteau; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
